

Nota van toelichting

Bij de beoordeling of iemand aanspraak kan maken op bijstandsverlening of de verlening van de inkomensvoorziening door de overheid staat steeds de vraag centraal of de belanghebbende in zodanige omstandigheden verkeert of dreigt te geraken dat hij niet over de middelen beschikt om te voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan. Ook ten aanzien van degene die in het bezit is van een zelfbewoonde eigen woning kunnen, vooral als gevolg van langdurige werkloosheid, dergelijke omstandigheden zich voordoen. Een eigen woning vertegenwoordigt evenwel een bepaald vermogen dat, na aftrek van de eventuele schulden, soms aanzienlijk zal zijn. Men beschikt dan over middelen die, gelet op het complementaire karakter van de Wet werk en bijstand (WWB) en de Wet investeren in jongeren (WIJ), in aanmerking dienen te worden genomen zodat strikt genomen geen aanleiding is voor de verlening van bijstand of de inkomensvoorziening. Het gaat immers om middelen waarover de belanghebbende veelal niet kan beschikken om in zijn bestaan te voorzien, tenzij deze de woning buiten de bijstand of de inkomensvoorziening verder bezwaart of te gelde maakt. Het eerste is niet altijd realiseerbaar, omdat een potentiële kredietverstrekker ook naar het inkomen zal kijken. Het tweede betekent dat vervangende huisvesting mogelijk moet zijn.

Indien het vermogen in de woning de vrijlating overschrijdt, dan dient de bijstand of de inkomensvoorziening in de vorm van een geldlening te worden verstrekt (artikel 50 WWB of artikel 39 van de WIJ). Bij het alleen verstrekken van de bijstand of inkomensvoorziening in de vorm van een geldlening heeft de gemeente weinig zekerheid dat de verstrekte geldlening wordt terugbetaald. De eigenaar kan, als hij geen bijstand of inkomensvoorziening meer ontvangt, de woning verkopen zonder dat de gemeente daar iets van merkt. Het invorderen van de geldlening zal dan in de regel veel inspanning vergen. Omdat het vaak om grotere bedragen gaat verdient het daarom aanbeveling om zekerheid te stellen. Bij registergoederen wordt zekerheid gesteld door middel van hypotheek, bij niet-registergoederen door middel van pandrecht. Daarbij is uitgegaan van een grens van € 10.000. Dat betekent dat als het in aanmerking te nemen vermogen in de woning € 10.000 of meer is, de geldlening onder verband van hypotheek of pandrecht wordt verstrekt. Blijft het vermogen onder deze grens, dan wordt volstaan met alleen een geldlening. De bepalingen in deze regeling hebben zowel betrekking op de verstrekking van een geldlening onder hypothecair verband of pandrecht als de geldlening die zonder deze zekerheid wordt verstrekt. Het is van belang om de aflossings- en renteverplichtingen vast te leggen, ook als het vermogen lager is dan € 10.000 en de bijstand of inkomensvoorziening verleend wordt in de vorm van een geldlening.

De inkomensvoorziening kan pas in de vorm van een geldlening onder verband van hypotheek worden verstrekt na de inwerkingtreding van het nieuw aan de WIJ toe te voegen artikel 39 a.

Aflossing bij beëindiging uitkering of inkomensvoorziening

Bij beëindiging van de algemene bijstand of de inkomensvoorziening zal belanghebbende doorgaans over een hoger inkomen beschikken. Er wordt dan verwacht dat gestart wordt met de aflossing van de geldlening. Het oude besluit krediet hypotheek ging ervan uit dat alle inkomen boven de voor belanghebbende geldende bijstandsnorm aangewend werd voor aflossing. Dit is met de invoering van de WWB reeds gewijzigd. De berekening van de aflossingscapaciteit van een geldlening onder verband van hypotheek/pandrecht wordt vastgesteld op basis van de draagkrachtberekening voor bijzondere bijstand. Hiermee wordt bereikt dat een belanghebbende vooruitzichten heeft op een financiële verbetering bij werkaanvaarding. Ook als er geen sprake is van werkaanvaarding maar bijvoorbeeld pensionering, is het niet reëel om mensen langdurig op bijstandsniveau te laten. Zeker

omdat in de meeste gevallen zekerheid wordt gesteld en de geldlening op enig moment zal worden afgelost, kan een ruimhartiger aflossingsbeleid gevoerd worden.

Met betrekking tot het aflossen van de lening wordt uitsluitend uitgegaan van de aflossingscapaciteit.

Rente

Indien belanghebbende zijn betalingsverplichtingen niet nakomt, wordt wettelijke rente berekend vanaf het moment dat en zolang belanghebbende in verzuim is met het betalen van de vastgestelde aflossingen. De rente is vastgesteld op de wettelijke rente. Het is van belang om de aflossings- en renteverplichtingen vast te leggen, ook als het vermogen lager is dan € 10.000 en de bijstand dan verleend wordt in de vorm van een geldlening.